

Projecte de Llei presentat per la Ponència de la Divisió Territorial al Govern de la Generalitat de Catalunya (1934)

Presentació

El text que reproduïm correspon al projecte de Llei de divisió territorial elaborat per encàrrec de la conselleria de Governació l'any 1934. Hem cregut d'interès la seva publicació, atès que és l'únic document rellevant emanat de la Ponència de la Divisió Territorial que roman inèdit. Entenem que correspon al document originalment arxivat amb el número 43, segons el catàleg de la documentació de la Ponència que es conserva a l'Arxiu Històric de la Diputació de Barcelona, el qual és reproduït per Enric Lluch i Oriol Nel·lo a *La gènesi de la divisió territorial de Catalunya. Edició de documents de l'arxiu de Ponència (1931-1936)* (Diputació de Barcelona, 1983, p. 325-330). Segons anotaven els esmentats autors, "aquest important document no es troba en els lligalls de l'arxiu de la Ponència". Ara l'hem pogut localitzar dins el fons documental Pau Vila de la Cartoteca de Catalunya (Institut Cartogràfic de Catalunya), amb signatura PV-D-4, caixa Divisió territorial III, sobre "Vària".

El document original mecanografiat es troba ple d'esmenes manuscrites atribuïbles a Pau Vila. La nova redacció que es deriva de les esmentades correccions correspon al Decret del Govern de la Generalitat, de 23 de desembre de 1936, signat pel conseller primer Josep Tarradellas, i reproduït al llibre redactat per Pau Vila, *La Divisió Territorial de Catalunya* (Generalitat de Catalunya, 1937, reedició de 1977, p. 70-81). El text mecanografiat (de fet, una de les autocòpies) no conté data ni signatura. Aquestes dues qüestions han de ser, doncs, esbrinades a títol d'hipòtesi a partir de les dades conegudes.

La Ponència de la divisió territorial no es va tornar a reunir un cop lliurats els seus treballs al conseller de Governació, Joan Selves, el 18 de febrer de 1933.

En el debat al Parlament de l'Estatut Interior, el mes de maig, el conseller no es va manifestar gens partidari d'implantar cap divisió territorial excepte per a qüestions administratives, judicials, d'ordre públic...:

“No anem a posar a Catalunya demarcacions comarcals que moltes vegades seran objecte de confusió. Nosaltres tenim el concepte que aquestes coses no poden ésser objecte d'una llei. Han de néixer de la mateixa naturalesa, perquè el Municipi no és un fet realitzat per la llei, sinó un fet natural que la llei regula. [...] Hi ha a Catalunya comarques completament demarcades per elles mateixes i no és necessari que una llei digui aquesta comarca comença ací o acaba allà [...] i això ha fet que amb gran precisió i sentit de responsabilitat la Comissió, en presentar aquest Projecte de Llei [d'Estatut Interior], no s'hagi volgut decantar per a una solució prèvia, limitant-se a dir en l'article 58 que per a funcionar els serveis de la Generalitat, el territori de Catalunya podrà ésser dividit en les demarcacions que la llei determini. [L'estudi fet per la Ponència] no té altre abast que el d'un estudi previ al servei dels Diputats [...] és l'acopi d'aquests materials perquè permetin en cas necessari resoldre el dia de demà amb serenitat i amb ponderació aquest problema de la divisió territorial que s'ha plantejat aquí amb una inquietud extraordinària.” (*DSPC*, 5-V-1933, p. 1321).

Tanmateix, el març de 1934, el president Companys anunciava al Parlament la intenció de redactar una llei de divisió territorial. El 5 d'abril, per indicació del conseller Selves, Pau Vila adreçava al director general d'administració local, Josep M. Espanya, un “esbós de projecte de Llei per a la Divisió Territorial” a fi que pogués estudiar-lo abans de reunir-se tots dos. Vila afegia que “en la nostra conversa podrem resoldre la qüestió de capitalitat de les comarques pirinenques que vós coneixeu tan bé” (Espanya era aranès). No creiem que l'esbós redactat per Vila fos el text que reproduïm, d'entrada perquè aquest document està molt perfilat i detallat, i segonament perquè el propi geògraf va situar cronològicament la redacció del text definitiu en el mes de setembre:

“Vers el mes de setembre del 1934, a petició del Conseller de Governació i a iniciativa del Govern de la Generalitat, fou redactat un Projecte de llei a base del projecte de vegueries de la Ponència per tal d'ésser presentat al Parlament català. La interrupció de la vida política catalana des del 6 d'octubre d'aquell any paralitzà el tràmit pel qual s'endegava la Divisió territorial projectada.” (*La divisió territorial de Catalunya*, 1937, p. 64)

El projecte de Llei de divisió territorial, tal i com el coneixem, adoptava una de les dues propostes fetes per la Ponència, la de dos nivells administratius (comarques i vegueries) i descartava l'alternativa preferida per Pau Vila, d'un sol nivell format per 28 demarcacions. Aquest aspecte previ, la definició de quin era model territorial a implantar, justificava per ell sol la realització d'una reunió preliminar del geògraf amb el director general. Alhora, requeria sens

dubte d'una discussió en el si del Govern, per la qual cosa no és estrany que s'ajornés unes setmanes la progressió dels treballs de redacció del projecte, amb més raó atesa la situació d'interinitat en què es va trobar la conselleria de Governació per motiu de la greu malaltia que afectà Joan Selves. Per aquesta causa, el 28 de juny, Josep Dencàs i Puigdollers va ser nomenat conseller interí de Governació, assumint el càrrec de forma efectiva el 18 de setembre.

Des del mes de juny no sortí de l'oficina de la Ponència cap escrit amb la signatura de Pau Vila. No fou fins l'1 d'octubre quan el secretari administratiu, Artur Dasca, va demanar al director general d'administració local la relació dels ajuntaments de nova creació d'ençà 1931 “a fi de poder donar una relació exacta de tots els municipis que corresponen a cada comarca en la redacció definitiva del projecte de Divisió Territorial” (Lluch i Nel·lo, 1983, p. 168). Que el text definitiu va ser redactat essent conseller el polèmic –pel seu protagonisme en els immediats Fets d'Octubre– Josep Dencàs sembla fora de dubtes. El maig de 1936, el conseller de Governació Josep M. Espanya, recordava que fou en un dels darrers consells executius abans del 6 d'octubre quan es plantejà la qüestió i se li encarregà un projecte de divisió territorial de Catalunya (Lluch i Nel·lo, 1983, p. 373). Més explícit, l'any 1945 Rovira i Virgili recordava el projecte “que va presentar Dencàs al Parlament, l'any 1934” (Enric Lluch – Oriol Nel·lo, *El debat de la divisió territorial de Catalunya. Edició d'estudis, propostes i documents (1939-1983)*, Diputació de Barcelona, 1984, p. 17). No consta l'entrada del projecte al *Diari de Sessions del Parlament*, però l'historiador i diputat sens dubte parlava amb coneixement de causa. Rovira havia seguit molt de prop el tema de la divisió territorial i, per exemple, el 30 de novembre de 1933, amb motiu del centenari de la divisió provincial, havia intervingut al Parlament demanant que es desencallés la qüestió.

Les circumstàncies de redacció del projecte de Llei presenten nombrosos interrogants. Ni Pau Vila ni Josep Iglésies semblen tenir-ne notícia directa. No es convoca els membres de la Ponència i malgrat això s'adopten resolucions que anaven més enllà del que ells havien acordat; per exemple, l'atribució de la capitalitat del Montsià a Amposta en raó a la seva major població, quan el juny de 1933 Vila assenyalava que aquesta era una qüestió que romania indefinida (resposta a l'Ajuntament d'Ulldecona, a Lluch i Nel·lo, 1983, p. 220). Però sobretot hi ha un element sorprenent, per ser obertament contradictori amb el criteri establert per la Ponència: allà on aquesta definia un Vallès Occidental amb capitalitat compartida entre Sabadell i Terrassa, el nou text presentava dues comarques, Vallès Mitjà amb capital a Sabadell i Vallès Occidental amb capital a Terrassa. La redacció del projecte sembla, doncs, aliena als membres de la Ponència, però encaixa molt bé amb el criteri del secretari tècnic, Artur Dasca i Sumsi (Valls, 1884 – Barcelona, 1936).¹

1 Vegeu la nota biogràfica redactada per Lluch i Nel·lo (1983, p. 7).

A mitjans de 1933, Dasca havia publicat a dos diaris representatius del catalanisme conservador, *El Matí* (21-V) i *La Veu de Catalunya* (1-VI), sengles articles favorables a la partició del Vallès en tres comarques i no pas en les dues que havia proposat la Ponència. Hi defensava l'adopció del mateix criteri de repartiment tripartit emprat per al cas del Penedès, tot afirmant el seu caràcter natural. Fins i tot enumerava els municipis que, a parer seu, haurien de formar part del Vallès Occidental (7 en total) i el Vallès Central (15), tot deixant Sant Cugat del Vallès amb Sabadell. El projecte de Llei que aquí es reproduïx respon exactament a aquests criteris, oposats a allò que havia aprovat per la Ponència.

D'altra part, l'obsessió per remarcar la continuïtat de les capitalitats de la nova divisió territorial amb la que fins llavors hi havia (províncies i partits judicials), lliga perfectament amb la visió del tècnic que havia hagut d'organitzar un gran volum de dades demogràfiques i d'enquestes municipals tot seguint el marc legal territorial vigent. El mecanicisme en la justificació de l'atribució de les capitalitats comarcals en raó a la presència de jutjats o (en el seu defecte) a la major població, encaixa molt bé amb aquesta mentalitat tecnòcrata. D'altra part, el fet de remetre's a la divisió judicial beneficiava la candidatura de Terrassa com a cap de partit judicial.

La intervenció directa de Dasca en la redacció d'aquest projecte creiem que resta fora de dubtes. El que ignorem és fins a quin punt Pau Vila hi participà o bé restà al marge de la redacció, però resulta significatiu que quan el geògraf s'hi refereix (en el text ja citat) només digui que "fou redactat" un projecte, expressió impersonal que dóna idea d'una cosa feta al marge de la Ponència. I tanmateix, l'1 d'octubre Dasca s'adreçava al director general d'administració local "en nom de la Ponència"; i encara més, el propi projecte de llei es deia "presentat per la Ponència de la Divisió Territorial al Govern de la Generalitat". S'entén que Dasca, per la seva implicació personal en la tasca de la Ponència i per conèixer amb el màxim detall les propostes, s'hi identificà plenament i fins i tot volgués fer-hi la seva aportació personal. Però costa de creure que s'arribés a redactar el projecte sense que Pau Vila en sabés res. L'interrogant resta obert. En tot cas, el que no es pot imaginar és que rectificacions tan significatives a la proposta de la Ponència es fessin sense l'acord del director general d'administració local o del mateix conseller.

Diguem finalment que un aspecte important de la divisió territorial restava encara indeterminat en el Projecte de Llei: la qüestió de la capitalitat de la vegueria pirinenca. Sembla que hauria de ser el Parlament qui decidís entre la Seu d'Urgell o Tremp, o bé adoptés el sistema de cocapitalitat proposat per la Ponència. Cal recordar que, finalment, els decrets de 1936 situaren la capitalitat del Pirineu a Tremp.

Projecte de Llei presentat per la Ponència de la Divisió Territorial al Govern de la Generalitat de Catalunya

Al Parlament de Catalunya

L'article 10 de l'Estatut de Catalunya aprovat per les Corts Constituents de la República el dia 5 d'octubre de 1932, faculta a la Generalitat per a establir dintre de Catalunya les demarcacions territorials que cregui convenientes per al compliment dels seus fins. El nostre Estatut Interior aprovat per aquest Parlament el dia 26 de maig de 1933, en el seu article 58 estableix que per a l'organització i funcionament dels diferents serveis de la Generalitat, el territori de Catalunya podrà ésser dividit en les demarcacions que la llei determini.

Signe de la sotmissió² a un centralisme que repugnava a la nostra ànima col·lectiva, les quatre províncies amb què era dividida Catalunya d'ençà de l'any 1833, foren suprimides per donar lloc a la construcció de la unitat catalana que representa la Generalitat. La divisió de Catalunya en quatre grans demarcacions ha servat amb tot, una supervivència transitòria amb les quatre Comissaries que venien a reunir les funcions de les desaparegudes Diputacions Provincials i dels Governadors Civils. El Govern de la Generalitat tenia, però, el deure de presentar al Parlament, per a la seva discussió, una divisió territorial definitiva. La conveniència d'adaptar a quadres territorials nous els serveis que ens han estat traspassats per l'Estat, es fa sentir intensament. Les quatre províncies desaparegudes tal volta havien estat útils per a administrar des de Madrid i dins d'un règim centralista, la part del territori estatal que comprèn Catalunya. Per a governar Catalunya des de Barcelona calen unes divisions noves adaptades a les característiques de la nostra autonomia i basades en les realitats naturals i econòmiques de la terra.

El Govern de la Generalitat de Catalunya, recollint l'animadversió que sentia el poble vers la divisió centralista i l'anhel de veure reconegudes les antigues comarques tradicionals com a organismes administratius, el dia 15 d'octubre de 1931 va crear una Ponència formada per persones de la màxima competència, encarregant-li d'estudiar una nova divisió administrativa a base de les comarques. Acomplerta la seva tasca, la Ponència de la Divisió Territorial va presentar dos projectes diversos al Govern de la Generalitat. Els dos projectes foren publicats, i junt amb un volum explicatiu, foren lliurats als diputats i oferts després al públic per a coneixement de tothom. La vulgarització donada al volum de referència ens estalvia, ara, de desfer molts dels equívocs que hi ha plantejats entorn de la divisió territorial.

El primer problema que presenta la divisió comarcal en pensar d'aprofitar-la

2 No corregim el text original, excepte en la puntuació, accentuació, desenvolupament de les abreviatures i errades ortogràfiques evidents (com ara *Coceller* per *Conseller*).

administrativament és el desequilibri quan a extensió i nombre d'habitants que hi ha entre les diverses comarques catalanes. Comarques de 200.000 habitants fan costat a altres de 10.000. Això priva d'acceptar la comarca com a unitat administrativa amb tota la seva puresa de límits; límits que per altra part en molts casos són difícils d'assenyalar amb exactitud. Cal dividir les comarques massa grans i acoplar les massa petites. Aquest acoplament d'unes comarques i divisió d'unes altres, ve condicionat per una exigència d'ordre econòmic importantíssima. Ens referim al nombre de comarques. És convenient que Catalunya sigui dividida en el menor nombre de comarques possible a fi de no multiplicar les despeses d'administració i de govern.

Una vegada equilibrades les demarcacions comarcals entre si i sentada la norma sobre el seu nombre, ve la qüestió de l'eficàcia i economia dels serveis que han de contenir les comarques. És evident que hi ha serveis que han d'ésser establerts a base d'àrees territorials més grans que les demarcacions comarcals. Hi ha serveis d'un cert ordre que seria completament antieconòmic circumscriure'ls als confins comarcals. Llurs característiques reclamen quadres més extensos. Entre altres motius és per aquest que, vulgues o no, ha estat necessari pensar amb un organisme intermig entre la comarca i la Generalitat.

El projecte que oferim a la discussió del Parlament té un doble caràcter conservador i innovador. Conservador per tal com respecta els interessos creats per la vella divisió político-administrativa; per tal d'esmoreir el trasbals que les noves demarcacions puguin ocasionar s'han tingut en compte els fets establerts i resten les quatre capitals de província com a capitals de vegueria i resten gairebé tots els caps de partit judicial com a capitals de comarca. Innovador per tal com desfà la divisió centralista i estableix un estat de coses completament nou, adaptat a les realitats geogràfiques i econòmiques de la terra i d'acord amb la voluntat dels catalans.

Un advertiment em cal fer als senyors diputats, abans de passar a llegir el projecte de llei que tinc l'honor d'oferir a la vostra discussió. El nombre de demarcacions comarcals són 39, nombre major que el dels actuals partits judicials. Les vegueries o supercomarques són nou; una mica més del doble de les províncies. Pensant en el pressupost català he de dir que sigui en bona hora que el Parlament trobi la fórmula per reduir el nombre de les demarcacions proposades, però em permeto de pregar-li que hi pensi molt abans de crear-ne més de les que figuren en el projecte.

És superant tots els localismes i amb l'esguard fit amb el futur de Catalunya, que el Conseller que subscriu té l'honor de presentar al Parlament el següent:

Projecte de Llei

Article primer.- Per a l'organització i funcionament dels diferents serveis de la Generalitat el territori de Catalunya resta dividit en les següents co-

marques: l'Alt Empordà, el Baix Empordà, el Gironès, la Selva, la Garrotxa, el Ripollès, la Cerdanya, Osona, el Vallès Oriental, el Vallès Mitjà, el Vallès Occidental, el Maresme, el Baix Llobregat, el Barcelonès, l'Alt Penedès, el Baix Penedès, Garraf, l'Alt Camp, el Baix Camp, la Conca de Barberà, el Tarragonès, el Priorat, la Ribera, la Terra Alta, el Baix Ebre, el Montsià, el Berguedà, el Bages, l'Anoia, el Solsonès, la Segarra, l'Urgell, les Garrigues, el Segrià, la Noguera, l'Alt Urgell, el Pallars Sobirà, el Pallars Jussà i la Vall d'Aran.

Article segon.- Formen la comarca de l'Alt Empordà els municipis següents:

[Prescindim de l'enumeració dels municipis inclosos a cada comarca pel seu escàs interès, atès que bàsicament coincideix amb la llista del Decret de 23 de desembre de 1936, reproduït a "La Divisió Territorial de Catalunya" (1937, reedició de 1977, p. 70-81). Tot i això hi ha diferències menors pel que fa a:

- l'ordenació de les comarques;*
 - la no inclusió, en aquesta part del projecte de llei, de cap referència a la capitalitat comarcal, que sí s'especifica al decret de 1936;*
 - la lògica absència en el projecte dels municipis segregats en data posterior a maig de 1934: Colera, la Llagosta, Montesquiú, Sant Antoni de Mar, Serra d'Almos i Vilanova de la Roca;³*
 - la igualment lògica inclusió en el projecte dels municipis de Brocà i les Masies de Roda, que el 1936 van ser agregats a Guardiola de Berguedà i Roda de Ter, respectivament;*
 - algunes modificacions en la toponímia;⁴*
 - i l'errònia inclusió de Belianes a la comarca de les Garrigues.*
- La diferència realment important, pel que fa a la llista de poblacions, fa referència al Vallès Occidental, on s'afirma el que segueix.]*

Formen la comarca del Vallès Mitjà els municipis següents: Barberà del Vallès, Caldes de Montbui, Castellar del Vallès, Cerdanyola del Vallès, Gallifa, Montcada i Reixac, Palau-solità, Polinyà, Ripollet, Sabadell, Sant Cugat del Vallès, Sant Llorenç Savall, Sant Quirze de la Serra, Santa Perpètua de Moguda, Sentmenat.

Formen la comarca del Vallès Occidental els municipis de: Castellbisbal, Matadepera, Rubí, Rellinars, Terrassa, Ustrell, Vacarisses i Viladecavalls del Vallès. [...]

3 En canvi, només es pot atribuir a error l'absència, en el projecte de 1934, dels municipis la Pobra de Cérvoles, Santa Susanna i Sant Iscle de Vallalta.

4 En el text de 1934 s'empren les formes: Aiguaviva (Aiguaviva de Gironès, en el decret de 1936), la Bisbal (la Bisbal d'Empordà), la Bovera (Bovera), la Força (Sant Pere de Vilamajor), Montagut (Montagut de Fluvià), Parròquia d'Hortó (la Parròquia d'Hortó), Poal (el Poal), Salàs de Pallars (Salàs), Sant Antoni de Vilamajor (Vilamajor), Sant Julià de Cerdanyola (Guardiola de Berguedà), Sant Vicenç de Llanerxes (Sant Vicenç de Montalt), la Sentiu (Sentiu de Sió), Tuixent (Tuixén) i Utxafava (Vila-sana).

Article tercer.- Si algun poble limítrofe d'una comarca vol pertànyer a un altre de veïna, una vegada publicada la present llei al Butlletí de la Generalitat, pot acudir al Govern dintre el termini de 30 dies presentant una sol·licitud raonada.

Bases per escollir les capitals comarcals

Article quart.- Si dins d'una comarca solament hi ha una població que és cap de partit judicial, resta establerta com a capital de la comarca aquesta mateixa població.

Article quint.- Si dins d'una comarca hi ha dues poblacions que són cap de partit judicial, restarà establerta com a capital de la comarca la que entre les dues tingui un major nombre d'habitants, sigui centre de comunicacions, mercat tradicional de la contrada i hagi vingut tradicionalment designant-se com a capital de la rodalia.

Article sisè.- En les comarques on no hi ha cap població que en l'actualitat sigui cap de partit judicial, s'escullirà per capital comarcal la població que tingui un nombre major d'habitants, sigui centre de comunicacions, mercat tradicional de la contrada i tradicionalment hagi vingut designant-se com a capital de la rodalia.

Les capitals comarcals

Article setè.- D'acord amb l'article quart resten establertes les capitals següents: Figueres, de l'Alt Empordà; la Bisbal, del Baix Empordà; Girona, del Gironès; Santa Coloma de Farners, de la Selva; Granollers, del Vallès Oriental; Sabadell, del Vallès Mitjà; Terrassa, del Vallès Occidental; Barcelona, del Barcelonès; Sant Feliu de Llobregat, del Baix Llobregat; Vilanova, del Garraf; Vilafranca, del Alt Penedès; el Vendrell, del Baix Penedès; Mataró, del Maresme; Tarragona, del Tarragonès; Valls, del Alt Camp; Reus, del Baix Camp; Montblanc, de la Conca de Barberà; Falset, del Priorat; Móra d'Ebre, de la Ribera; Gandesa, de la Terra Alta; Tortosa, del Baix Ebre; Amposta, del Montsià; Olot, de la Garrotxa; Vic, d'Osona; Ripoll, del Ripollès; Puigcerdà, de la Cerdanya; Manresa, de Bages; Berga, del Berguedà; Igualada, d'Anoia; Solsona, del Solsonès; Cervera, de la Segarra; Tàrraga, de l'Urgell; les Borges Blanques, de les Garrigues; Lleida, del Segrià; Balaguer, de la Noguera; la Seu, de l'Alt Urgell; Tremp, del Pallars Jussà; Sort, del Pallars Sobirà; i Viella, de la Vall d'Aran. *[D'acord amb l'enunciat de l'art. 4, és errònia la inclusió en aquesta llista de Mataró, Tàrraga, Amposta, Ripoll i Móra d'Ebre.]*

D'acord amb l'article cinquè resten establertes [sic] Mataró com a capital del Maresme.

D'acord amb l'article sisè resten establertes les següents capitals: Tàrraga, de l'Urgell; Amposta, del Montsià; Ripoll, del Ripollès; i Móra d'Ebre, de la Ribera.

Les vegueries

Article vuitè.- Per l'organització i funcionament dels serveis que reclamin unes àrees territorials majors que les comarques resten establerts uns grups d'aquestes que es designaran amb l'antic nom de *vegueries*.

Aquest[s] grup[s] de comarques són els següents: l'Alt Empordà, el Baix Empordà, el Gironès, la Selva, constituïran una vegueria. El Vallès Oriental, el Vallès Mitjà, el Vallès Occidental, el Maresme, el Baix Llobregat i el Barcelonès, una altra vegueria. L'Alt Penedès, el Baix Penedès, el Garraf, l'Alt Camp i el Tarragonès, una tercera vegueria. La Conca de Barberà, el Baix Camp, el Priorat i la Ribera, una quarta vegueria. La Terra Alta, el Baix Ebre i el Montsià, una quinta vegueria. La Cerdanya, el Ripollès, la Garrotxa i Osona, una sexta vegueria. El Berguedà, el Solsonès, el Bages i l'Anoia, una séptima vegueria. Les Nogueres, la Segarra, l'Urgell, el Segrià i les Garrigues, una octava vegueria. La Vall d'Aran, el Pallars Sobirà, el Pallars Jussà i l'Alt Urgell, una novena vegueria.

Bases per escollir les capitals de vegueria

Article novè.- En les vegueries que incloguin una antiga capital de província, aquesta serà constituïda capital de vegueria.

Article desè.- Les vegueries que no incloguin una antiga capital de província, tindran per capital de la vegueria, la capital comarcal que tingui un major nombre d'habitants, sigui el centre d'enllaç de les comunicacions de les diverses comarques que formen la vegueria i estigui reconeguda com a mercat supercomarcal de totes elles.

Les capitals de vegueria

Article onzè.- D'acord amb l'article novè resten establertes les ciutats de Barcelona, Lleida, Girona i Tarragona com a capitals de les respectives vegueries.

D'acord amb l'article desè resten establertes les ciutats de Vic, Manresa, Reus, Tortosa i (la Seu-Tremp) com a capitals de les vegueries on són situades.

